

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA

1838

GHLBARIȚIU

ȘI SPINȚIT DE LUPTĂ PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂTA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

MUREȘ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.

Regele FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Costul anual lei 300 Autorități și Societăți lei 60
Reclame după tarif.

Nr. 90 Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

19 Noembrie 1942

Anul 105

Predoslovii

de I. Bozdog

Cu inima coplesită de nevoile neamului, cu ochii trudiți de veghea nopților frământate de griji pentru dibuirea celor mai norocoase căi de ieșire din întunericul neștiinței și din robia trupului, au tors cărușarii vremurilor firul gândirii lor celei mai curate, l-au tălăcut pe înțelesul mulțimilor și l-au turnat în tipar. Cărților ce l-au trimis spre izbăvirea noroadelor.

Dela acele simple dar mult frământate vorbe ale apostolului Pavel, luate și trimise ca însemn de Coresi: „mai cu folos este sfânta biserică a grăi cinci cuvinte cu înțeles decât zece mii de cuvinte neînțelese în limbi străine”, până la exclamarea dureroasă a lui Simion Ștefan: „Iară de nu vor înțelege toți, nu-i de vina noastră, ce-i de vina celui ce au respirat Rumâni printr'altale țări, de s'au amestecat cuvintele cu alte limbi, de nu grăiesc toți într'un chip”, sunt toate fragmente din năsematul și al gândurilor pentru viitorul și onoarea neamului.

Dacă eforturile eroice ale atâtor făclieri ai trecutului nostru au luminat departe prin beznă veacurilor și ne-au irătat potecile pe care au călcat înaintașii noștri îndrăzneți, apoi, în calea mersului luminat de mintea lor s'au proiectat și multe umbre.

Au fost tocmiti cu plată simbriași, care ne-au defăimat, care au încercat să ne îngrădească viitorul.

În trecutul nostru găsim dela cele mai primitive unelte de caznă și până la cele mai perfecționate și delicate pipete toate variantele instrumentelor de pogrăire și diminuare a noastră în fața lumii ce ne înconjoară.

Răsfoind însemnările ce le fac asupra diferitelor cărți, găsim că chiar în luna aceasta împlineste 25 ani o carte a căreia „predoslovie” e bine să fie cunoscută și de alții.

Este cartea „Români din Ungaria” (pentru folosire strict confidențială a membrilor guvernului) a lui Anton Huszár, apărută în 1907, într'un număr extrem de redus de exemplare, în Budapesta. (A magyarországi Románok — bizalmas használatra).

Reproduc aici fără comentariu — predoslovie acestei cărți: „Dacă înaltul guvern, pentru a contrabalansa și înfrâna politica națiunii române, va lua măsuri unitare și înțelepte, le va găsi în această lucrare, adunate la un loc privitor la toate instituțiile valahe din țară, cu date privitoare la toți factorii de exagerare a politicii naționale române, care dovedesc în chip neîndoiește puterea vitală a acestor instituții și felul lor de manifestare, precum și acele experiențe nemijlocite ale mele, pe baza cărora, cum și a propunerilor mele, reglementate fiind, vor putea fi încadrate în frumoasa idee de stat național maghiar”.

Dacă împrejurările ne vor favoriza, vom vorbi și de cuvântul de încheiere, cum și de interesante propuneri ale acestei cărți secrete de peste 1000 pagini, și din care vom putea culege bogat material de meditație, azi pentru o parte de țară material documentar, iar pentru o altă parte material din care se făuresc tărâștii de argint ce spintecă vigoarea și rezistența lui.

Coloana a cincina

de Ion Colan

Deși noțiunea e mai veche, evenimentele au reactualizat-o.

Penal, componenții ei cad sub jurisdicțiunea Curților marțiale.

Coloana a cincina înglobează întreaga armată a celor ce, în politica unei țări, văd și acționează altfel decât oficialitatea, în toate problemele sau numai în unele, cinstit sau necinstit.

Efectivele batalioanelor acestei coloane nu pot fi precizate. N'a defilat prin fața niciunei tribune și totuși e prezentă pretutindeni. În vorba prietenului, în atitudinea necunoscutului, în cuvântul scris, în aplauzele dela teatru, în sublinierile unui discurs, într'un zâmbet ca și într'o încruntare a ochilor senini până adineauri, în gluma cu aparente de nevinovăție sau în trivialul spirit de ghetou, în toate, cu un cuvânt, misterioasa coloană își prezintă cartea de vizită.

Se mișcă și pătrunde în toate straturile sociale, stăruitor, insinuant, perfid, reușind, de cele mai multe ori, să macine temelia credinței sau cel puțin să picure în sufletul fiecăruia veninul îndoielii. Odată îndoiala injectată, restul vine dela sine. Din contactul cu această coloană ochii celui ce a crezut și a luptat pentru credința lui, se deschid mari, mirați, dureros de mirați, și 'n nopțile de neodihnă încearcă să se adune, să pună rânduială în puținul ce a

mai rămas din el însuși. Coloana a mai câștigat un partizan, fără carte de membru, a mai scos din luptă un ostaș și, ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat, trece mai departe, desăvârșindu-și opera prin pustiirea altor suflete.

Mirajul mai binelui pe care îl înfățișează, ca pe un nou Ierusalim, crainicii coloanei a cincina, frânge aripile entuziasmului, taie avântul la mijloc de drum și încet, încet, rămâne pe marginea șanțului, ici unul, dincolo altul, ca în neînchipuit de jalnică înfățișare a unei armate în retragere.

Din cine se compune această invizibilă coloană?

Mai corect ar fi să punem întrebarea exclamativ: Din cine nu se compune această coloană!

Întâiu două mari categorii: cei de bună credință și cei de rea credință.

În categoria celor de bună credință intră toți cei ce cred, cinstit, patriot și desinteresat, că pentru rezolvarea unor probleme de capital interes național, pot aduce aportul altor soluții decât cele aflate de factorii răspunzători.

În ceea ce-i privește o singură nedumerire ar putea pretinde un răspuns și anume: oare ei, în anume situații de răscruce, dacă ar

Continuare în pagina 3-a

Prietenii unei instituții clujene

Conferința D-lui prof. Dr. Iuliu Hațieganu, rectorul Universității din Cluj-Sibiu, ținută în ziua de 15 Nov. a. c. în sala „Astra”, a prilejuit Brașovenilor mult mai mult decât constituirea unei asociațiuni a prietenilor acestei Universități.

Se lămurea chiar din cuvintele d-lui Dr. Ovidiu Pecurariu, președintele secției Brașov a noii solidarizări în jurul acțiunii duse de d-l prof. Hațieganu, că întreaga manifestare va depăși cadrul unei simple conferințe, luând proporțiile unei manifestări a sufletului ardelen, gata în vremuri de cumpănă să dea mai mult decât efectiv i se cere.

N'a surprins pe nimeni prezența masivă a Brașovenilor. Sala „Astra” n'a însemnat decât locul de întâlnire al tuturor celor ce gândesc și simt la fel în anumite probleme peste care nimeni nu poate trece.

Și deoarece în toate orașele ardelen unde s'au constituit până acum asemenea asociații, manifestările au însemnat afirmarea unui crez, singurul posibil în actuala situație, simpla, dar masiva lui afirmare e concludentă.

Un neam, cum spunea d-l prof. Hațieganu, nu lucrează după calendar, nu pune scadențe idealurilor.

Dar că o scadență există, nu mai încapă îndoială.

G. Tr.

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVANIEI”

„Pescarul” lui Goethe în traducerea lui Timotei Cipariu

de Ion Gherghel

Dintre vechile publicații cu preocupări beletristice *Foaia pentru minte, inimă și literatură* a lui George Barițiu a dat o atenție specială literaturii germane, cultivând mai ales poezia clasică germană, prin traduceri și adaptări românești.

Primul director al acestei foi s'a impus, din primul moment, în calitate de iscusit teoretician al artei sau — cum zicea el — al „măestriei” traducerii. Oameni de talia unui Andrei Mureșianu sau

a filologului Timotei Cipariu au încercat și în bună parte au și isbutit, să illustreze, prin exemple concrete, teoria îndrumătorului G. Barițiu, care cerea dela traducători o limbă neaoșă și curgătoare, fixând următoarea regulă principală: „Exprimă cugetul poetului așa, după cum ar fi făcut acesta, de ar fi scris în limba ta!” Iar mai departe, trăgând concluzia ultimă, afirma, că ar fi, de dorit ca... pe poezi... să-i traducă iar numai

poezi. Prin urmare vocație, talent se cerea, pe vremea aceea, și talmăcitorului...

A trecut mai bine de o sută de ani de când a văzut lumina tiparului, în *Foaia Literară* condusă de G. Barițiu, cea mai veche traducere a *Pescarului* lui Goethe. Talmăcitorul semnase cu inițiala T. E vorba, mai mult decât probabil, de eruditul filolog Timotei Cipariu, care s'a afirmat astfel și ca un versificator destul de iscusit, mai ales dacă ținem seama de primitivitatea instrumentului nostru lingvistic din vremea aceea. Limba în care e scrisă această traducere e, în unele versuri, deosebit de frumoasă, iar farmecul ce se degajează din coloritul arhaic este vrednic de toată luarea aminte.

INSTANTANE

„Sirena“

Odată, la Constanța, un barcagiu îmi spuse c'a văzut sirena într-o noapte senină cum înnota pe luciul apei. La zâmbetul meu omul se posomorî. Era un turc bătrân ce toată vieța lui fusese matelot. Mă uitai la fața lui brăzdată de ani și de furtuni. Părea o hartă, fața aceasta, pe care era întipărit tot întineriul drumurilor și popasurilor, a porturilor în care a ancorat. Ochii lui, ce nu mai aveau nicio culoare precisă, erau acoperiți pe jumătate de două draperii încrețite. Multe văzuseră acești doi ochi, întinderi nemărginite de ape, căci mările întregului glob le cutreierase. Dar sirene? Să fi văzut sirene? Nu credeam.

Intr-o zi, acum, răsfoind prin maculatura veche din pod, am dat peste o revistă ilustrată străină. Pe una din pagini îmi atrase atenția fotografia unei viețări maritime, un soi de pește mare, cu forma trupului obișnuită, acoperit cu solzi, un cap rotund, aproape omelesc și două brațe ce porneau imediat de sub acesta. E peștele gudong. Trăiește numai apele tropice și niciodată în râuri ci în mări. Ajunge lungimea maximă de trei metri și greutatea de 1000 kg. Bine 'nțeles, dacă are noroc să scape de cei doi înverșunați dușmani ai lui: omul și rechinul. Acest pește desmoștenit de natură e în stingere. De ani de zile nu s'a mai pescuit niciun exemplar. Am zis desmoștenit, fiindcă natura nu l-a înzestrat cu nicio armă de apărare. Astfel gudongul pierde la sigur lupta. De aceea e foarte atent și în caz de primejdie atrage pe rechin unde apa e mai scăzută, căci acesta acolo nu se poate menține. Și apoi, cum zice proverbul: când doi se ceartă, al treilea câștigă, pescarii care cutreeră mările tropice, observă de departe lupta și se apropie fără teamă deoarece rechinul, în lăcomia și ferocitatea lui, nu mai aude și nu mai vede.

Un lucru am uitat să spun, că peștele acesta, în călătoriile lui pe întinsul mărilor, își poartă copilul, micul copil, în brațe. Cu gingașie extraordinară gudondul-mama își strânge odrasla la sân și o leagă pe undele limpezi când cerul e senin și marea liniștită. Oamenii locului spua că atunci cântă ea un cântec trăgănat, asemeni unui cântec de leagăn. Știința însă n'o confirmă.

Când începe lupta cu rechinul își ascunde mai întâi cu grijă pruncul sub trupul ei. Apoi lovește neputincios cu cele două brațe și cu coada, fără să cauzeze cine știe ce rău adversarului. Rezistă mult și când, în fine, rănit de moarte simte că-l părăsește puterea, împinge cu coada ușurel copilul spre adâncul apei, unde, dacă se mai găsesc gudongi prin apropiere, îl iau în primire pe viitorul orfan și-l cresc ei

Furtună

in
„Țara cătanelor negre“

A pornit un vânt amar să bată,
Sulițe de ger să 'mplânte 'n coaste.
Pe câmplă vremii blăstămată
Suntem fără luptă 'nvinsă oaste.

Stăm năuci la margine de drum,
Să privim cum cete trec întruna
In spre depărtările de fum
Să-i sărute lung pe frunte, luna.

Și nu-i nimeni să stârneasă semnul
Izbăvirilor — de când? — visate...
Ruginit în inimă îndemnul
Nu'ndrăznește nimeni să-l mai cate.

Ne 'ntâlnim cu spaimă... mai departe
Trecem fără să rostim ceva.
Sufletele pline ori deșarte
Ni le amăgim cu câte-o stea.

Nimeni nu ne strigă înapoi,
Peste toate s'a lăsat o ceață...
Numai undeva, afund, prin noi
Prinde să se facă dimineață.

Și simțim lumina tot mai pură
Cum ne-aprinde sufletul, ni-l arde!
Vălvătaia însă nu se 'ndură
Ochii să ni-i biciue cu joarde.

Trecem înainte... vântul bate
Mai amarnic, mai pornit pe sus.
Valuri curg de grea singurătate,
Tot mai multe curg din spre apus.

Din tuspătru zările ne-alungă
Pocnetele timpului de bici,
Dar pe calea de milenii lungă
Ne trezim că suntem tot pe-aici.

Lucian Valea

Mama

Generatoare de vieață românească

de Maria Popescu-Bogdan

Când ai terminat de citit o carte bună, simți trebuința să-ți împărtășești impresiile. Acest îndemn mi-a pus și mie condeul în mână, după ce am închis cartea D-nei profesoare Valeria Căliman. O spun ca una, care de-o jumătate de veac aproape mă ocup de educația viitoarelor mame și vreau să o spun chiar cititorilor „Gazetei Transilvaniei“.

Doamna Căliman ne surprinde, de astădată, cu un volum de aleasă finută literară și tehnică, în care tratează problema mamei, de sigur una din problemele fundamentale ale destinului nostru național. Să nu credeți că veți găsi în paginile lui frazele pompoase și goale de conținut, cu care ne-au obișnuit până la plictiseală conferențiarul de ocazie, vorbind despre „rolul mamei“ și de „înalta misiune a femeii române“.

Aici este vorba de o lucrare sistematică și serioasă, rezemată pe considerațiuni și experiențe de știință, fără să cuprindă nimic din obișnuita pedanterie a lucrărilor de felul acesta.

Din contră! Cu claritate și frăgezime de stil, autoarea ne înfățișează Mama și misiunea ei, sub toate aspectele: în lumina rezultatelor biologice, a principiilor sociale și evanghelice, a poruncilor morale și naționale.

Mama română este prezentată mai ales ca soție — model în cadrul familiei, unde ea veghează la păstrarea limbii, credinței și a tradiției.

În capitolele următoare este înfățișată ca educatoare a copiilor, iar în restul cărții, după ce se dezvoltă rolul căsătoriei, importanța maternității, problema natalității și alte îndatoriri ale mamei, — ni se dau câteva figuri reprezentative, cum au fost: Doamna Maria Brâncoveanu, Anastasia (mama Mitropolitului Șaguna) Zoe Goleșcu și alte mame celebre din trecutul neamului românesc.

Lucrarea este editată de „Astra“ pe care nu o pot decât felicita pentru alegerea făcută cu inaugurarea Bibliotecii: „Neam și Familie“.

Doamna Căliman ne-a prilejuit o lectură pe cât de folositoare, pe atât de cuceritoare, pe care țin s'o recomand cu căldură tuturor mamelor și soțiilor din clasa noastră intelectuală, fără deosebire de vârstă.

„Victoria“

Pe frontul de Est, un grup de reporteri de războiu au făcut să apară un admirabil săptămânal de propagandă națională: „Victoria“.

Gazeta „Victoria“ apare în spatele frontului, în excelente condițiuni tehnice, cu o pagină ilustrată în color, cum nu apar multe publicațiuni din țară.

Departate de țară, scrisul românesc este demn reprezentat de noua publicațiune militară, menită să ofere ostarșilor o lectură agreabilă în ceasurile de odihnă.

După cele cincisprezece numere apărute, „Victoria“ și-a asigurat o caldă prețuire din partea acelor care-i citesc regulat paginile bine redactate și aranjate cu mult gust.

Printre colaboratorii constanți ai „Victoriei“ am remarcat numele d-lor lt. rez. G. M. Cantacuzino, lt. r. Aurel M. Alicu, prim-redactor, lt. rez. Gh. Gheorghiușescu, slt. rez. Octav Liliacoveanu, slt. rez. V. Constantinescu, serg. T. R. Zenobie Băncilă, cap. T. R. Gh. Ghițulescu și numeroși colaboratori din afara redacției.

„Victoria“ publică — pe lângă reportagiile de războiu, — articole admirabile de propagandă națională.

Urăm noului nostru confrate cele mai strălucite succese pe frontul dreptății noastre naționale.

(i. pogana)

mai departe. Soroasă la țarm gudongul-mamă plânge dureros. Șiroaie curg lacrimile din ochii ei. Pentru ce va fi plângând? Oare nu pentru copil? Și nicio inimă omenească nu se înmoaie privind-o. Din contră, oamenii caută și aci să profite. Femeile indigenilor adună în vase boabele de lacrimi și le păstrează în familiile unde sunt fete de

măritat, căci aduc — zice-se — pețitori la casă.

Citind aceste mi-am amintit îndată de barcagiul turc dela Constanța, care mi-a spus c'a văzut sirena. Avea — va să zică — dreptate.

Ecat. Pitiș

Dulceața specifică a limbii il farmecă și astăzi pe oricare cititor atent și întru câtva inițiat în atmosfera poetică din prima jumătate a veacului trecut.

Iată textul integral al acestei interesante probe literare dela 1838, alături de textul original:

Der Fischer

Das Wasser rauscht',
das Wasser schwoll,
E n Fischer sass daran.
Sah nach der Angel
rubevol
Kühl bis ans Herz hin-
nan.
Und wie er sitz und
wie er lausht,
Teilt sich die Flut em-
por:
Aus dem bewegten
Wasser rauscht
Ein feuchtes Weib her-
vor.
Sie sang zu ihm, sie
sprach zu ihm:
Was lockst du meine
Brut

Pescariul

Apa țearbe, apa cre-
ește,
Șeard'aproape un pes-
cariu
Mulcom tace și pr-
veaște
De-ar țutea să urind'
un peaște.
Cum ascultă el și șeade,
Apa'n două se despice;
Și eșind afară veade
O mucare frumoșică.
Ea îi cântă, ea-i cu-
vântă:
Fiii miei, ce-i amăgești,

Mit Menschenwitz und
Menschenlist
Hinauf in Todesglut?
Ach, wusstest du, wie's
Fische'n ist
So wöhlig aut dem
Grund,
Du stiegst herunter,
wie du bist,
Und würdest erst ge-
sund.

Labt sich die liebe
Sonne nicht,
Der Mond sich 'ncht
im Meer?
Kehrt wellen: t'end it
Gesicht
Nicht doppelt schöner
her?
Lockt dich der tiefe
Himmel nicht,
Das feuchtverklärte
Blau?
Lockt dich dein eigen
Angesicht,
Nicht her in ew'gen
Täu?

Das Wasser rauscht',
das Wasser schwoll,
Neizt ihm den nackten
Fuss:

Cu minciuni și 'nșelă-
ciune,
Fapte a voastre ome-
nești?
Ai, să știi tu, cât de
bine
Ei se simt în apă jos,
Ai veni în fund cu mine,
Și te-ai face sănătos.

Au nu vezi în marea
caldă,
Luna, soarele se scaldă,
Și din unda răcoroasă
Es cu fața mai fru-
moasă?
Nu simți cerul cum
te'mbie,
Vânățul cel strălucit?
Nu te trage roaua vie,
Ce te-arată zugrăvit?

Apa țiarbe, apa crește,
Și îl scaldă la picior:

Sein Herz wuchs ihm so
sehnsuchtsvoll,
Wie bei der Liebsten
(Gruss.
Sie sprach zu ihm, sie
sang zu ihm;
Da war's un ihn ge-
schehn:
Halb zog sie ihn, halb
sank er hin
Und ward nicht mehr
gesehn.

Am ținut să reproduc și textul original, fiindcă numai printr-o colajonare atentă se pot observa calitățile și neajunsurile primei încercări de talmăcire românească a acestei fermecătoare „Stimmungsballade“, prin care nemuritorul Goethe a înfățișat cu o plasticitate neîntrecută puterea de atracție a undelor spumegătoare.

Stăm în fața unei talmăciri în general credincioase ce nu se îndepărtează de original decât în câteva versuri. Farmecul arhaic al

Inima-i setos dorește
Ca la glasul dulcui sor.
Ea îi cântă, ea-i cu-
vântă;
Ah! de el amu-i tre-
cut,
Cât se lasă, — cățul-
trasă,
Nime nu l-a mai văzut.

limbii te ajută să treci peste unele naivități ale interpretării și să nu iei în nume de rău traducătorului nici transformarea ritmului iambic în ritm trohaic.

Vrednică muncă au săvârșit primii noștri făuritori de limbă literară și cizelatori de versuri poetice. Adevărul acesta va ieși cu atât mai grăitor la iveală, cu cât ne vom opri, în numerele viitoare ale acestei gazete, și asupra altor încercări, urmărind pătrunderea acestui motiv poetic la Români până în zilele noastre. Se va vedea limpede că lumea nu începe, niciodată, cu „noua generație“ și că, mai ales în materie de cultură, adeseori avem multe de învățat dela moșii și strămoșii noștri. Și poate că și'n gazetărie.

Școala de misionare Brașov-Stupini

Școala de Misionare a Consiliului de Patronaj din Brașov-Stupini anunță candidatele reușite la examenul de admitere ca deschiderea Școlii va avea loc **Marți, 1 Decembrie a. c.**

Toate elevetele sunt obligate să se prezinte **Duminică, 29 Noembrie a. c.** la echipa aleasă pentru aranjarea localului **Joi, 20 Noembrie a. c.**

Fiecare elevă își va aduce lucrurile personale, conform listei comunicate și pâine pentru 3 zile.

Diracțiunea

Tabloul elevelor admise

1. Aiteann Aurelia, Hăghig, Brașov. 2. Anastasiu Comiany, Negreni, Vlașca. 3. Axinia Maria, Blăndești, Botoșani. 4. Anghel Elisabeta, Zlagna, Târnava-Mare. 5. Bradi Catinca, Țigmandru, Târnava-Mică. 6. Beșchea Maria, Zizin, Brașov. 7. Boeriu Aurica, Șona, Făgăraș. 8. Breazu Maria, Laz, Alba. 9. Buleu Elena, Piatra-Neamț. 10. Brat Ecaterina, Celaru, Romanai. 11. Butnicenco Matroana, București, Ilfov. 12. Ciciu Sabina, Petriș, Arad. 13. Ciotoș Maria, Țigmandru, Târnava-Mică. 14. Crișan Livia, Noșlac, Alba. 15. Cărnaru Gheorghina, Legarcea, Teleorman. 16. Dragoș Catinca, Țigmandru, Târnava-Mică. 17. Dincă Matilda, Roșiorii de Vede, Teleorman. 18. Dobrin Aneta, Cotu Oancea, Focșani. 19. Dimitriu Florica, Dorohoi, Dorohoi. 20. Dumitru-Maria, Salcia, Botoșani. 21. Făcăian Maria, Mărcuș, Brașov. 22. Fătan Maria, Porumbacul de sus, Făgăraș. 23. Grozea Victoria, Augustin, Târnava-Mare. 24. Grigorescu Aneta, Slobozia, Ialomița. 25. Glonțescu Olimpia, Dobrotești, Teleorman. 26. Halus Silvia, Luizi Călugăra, Bacău. 27. Lenghin Ana, Săsăuș, Sibiu. 28. Lincu Alexandra, Piatra, Teleorman. 29. Moldovau Elisabeta, Alma, Târnava-Mică. 30. Mereș Domnica, Hărman, Brașov. 31. Muntean Elena, Prejmer, Brașov. 32. Mateescu Georgeta, Filipești de Păd. Prahova. 33. Marcu Elena, Bogza, Râmnicu-Sărat. 34. Mateescu Iulica, Roșiorii de Vede, Teleorman. 35. Matei Oprica, Amărăștii de Sus, Romanai. 36. Mihăescu Victoria, Udești, Suceava. 37. Marga Ana, Ocnele Mari, Vâlcea. 38. Mureșan Paraschiva, Zlagna, Târnava-Mare. 39. Nedelcu Elena, Slănic, Prahova. 40. Neagu Elena, Soinari, Prahova. 41. Neda Ioana, Piatra, Teleorman. 42. Popescu Constantina, Surdulești, Teleorman. 43. Plătică Anghelina, Costești, Tutova. 44. Pestrițiu Elena, Filioara, Neamț. 45. Popa Eufimlia, Amărăști, Romanai. 46. Răduțiu Lucreția, Petrid, Turda. 47. Sicomaș Eleonora, Vulcan, Hunedoara. 48. Santini Victoria, Ploești. 49. Soca Maria, Bogdănești, Bacău. 50. Stihl Adriana, Drăgănești, Baia. 51. Sinov Rarița, Onișcani, Roman. 52. Stănescu Paraschiva, Redea, Romanai. 53. Ungureanu Silvia, Amărăști, Romanai. 54. Văcariu Ana, Ocna Sibiului, Sibiu.

Despărțământul „Astra”-Brașov

Convocare

Toți membrii și prietenii vechii societăți culturale ardelen „Astra” sunt invitați să ia parte la reînființarea „Cercului cultural” din Brașov-Schei.

Adunarea de constituire se va ține **Joi, 19 Nov. a. c.** la ora 6 p. m. în localul Societăților Unite din Piața Unirii.

Delegații desp. Astrei:

N. Baboie, Dr. V. Stinghe,
v.-preș. v.-preș.

C. Mușlea, D. Navrea, G. Curcă, B. Măz-gărean, I. Baboie membri în comitet.

Coloana a cincea

de Ion Colan

Continuare din pag. 1-a

fi avut răspunderea, ar fi făcut altfel? Ar fi putut face altfel?

Să ne aducem aminte de criticismul partidelor de opoziție care, odată ajunse la locul de răspundere, au dat țării, exact spectacolul guvernului decedat. Evident aceeași piesă, cu alți actori, pentru că una e să strigi din uliță că nu e bine ce se face, și alta să ajungi sus și să vezi, cu toată mâhnirea unori, că nu se poate face altfel. Vorbele profesorului Nicolae Iorga, spuse într-o vreme când era Președinte al Consiliului de Miniștri — „Eu nu sunt eu” — chiar dacă nu sunt valabile pentru toți câți ne-au condus, te lasă să bănuiești că omul ajuns în loc de răspundere, nu-și poate realiza gândurile din motive pe care numai istoria ni le va destăinui odată. Și încă cu foarte mare aproximație.

Cine susține altfel, face demagogie.

Cu atât mai mult, cu cât o țară se găsește în războiu.

Dar, cum spuneam, nu se poate contesta că, alături de oficialitate, în toate țările, există oameni a căror cinste și patriotism nu pot fi puse la îndoială, atunci când militează pentru alte soluții decât cele la care s'a ajuns.

În cazul lor factorii răspunzători sunt cei care au și interesul, și posibilitatea să țină seamă de soluțiile propuse.

I-am încadrat în coloana a cincia numai întru cât opun guvernelor sau conducerilor soluții parțial sau total contrare în ceea ce privește existența însăși a națiunii. Ei fiind de bună credință și mobilul acțiunii lor fiind sentimentul înalt al iubirii de neam, chiar dacă credințele le-ar fi greșite, câtă vreme prin acțiunile lor nu fac decât să se constituie o rezervă pentru ceea ce ei știu că ar putea urma, nu pot fi priviți decât ca patrioți.

Să nu se confunde, însă, ulița

patriotardă, cu omul luminat patriot. În războiu — și asta însemnează un summum de disciplină națională, — țara trebuie să meargă acolo unde este steagul țării, atâta vreme cât cei ce poartă pe umerii lor răspunderea, dau ordin. Neexecutarea de ordin, în asemenea împrejurări, echivalează cu dezastrul. În războiu ulița, dacă ține neapărat, poate avea opinii, cu condiția să nu și le impună. Ea mereu trebuie să aibă în vedere, că numai printr'o severă disciplină națională, victoria poate fi asigurată. Vai de țara și de cetățenii unei țări care nu pricep această primă poruncă din decalogul național!

În prăbușire, ca și în victorie, condiția salvării și păstrării ființei naționale e aceeași: toți cădem, sau toți învingem. Căci s'au văzut națiuni victorioase prăbușite din pricină că n'au reprezentat un tot, după cum s'au văzut națiuni renăscute, tocmai pentru că și'n dezastru au fost o singură inimă.

Așa dar, ulița, în războiu, să tacă și să asculte.

Terminăm, aici, primele considerațiuni asupra coloanei a cincia, cu sublinierea că n'a fost vorba până acum de o anumită țară, ci de toate țările. Fenomenul e general. Exemplul Franței, mai ales în tragica existență a ei de azi, poate servi drept lecție tuturor națiunilor, fără excepție.

Apăsăm pe cuvinte: o națiune nu poate pieri dacă e solidară.

Coloana a cincia mai are, însă, în componența ei, pe cei de reacredință. Străini de neam sau nu, plătiți de dușmani sau inconștienți și interesați activi în interesul inamicilor, faptul nu mai are importanță. Nu există pentru ei circumstanțe atenuante sau iertare.

Dar despre aceștia altădată.

Asociația Prietenii Universității Regele Ferdinand din Cluj-Sibiu

În adunarea generală ținută în ziua de 15 Nov. 1942 la Brașov, a fost ales următorul comitet:

Președinte: dr. Ovidiu Pecurariu, medic primar.

Vicepreședinti: dr. Emil Colbazi, medic primar, dr. Octavian Tătulea, avocat, prof. Mircea Prișcu, fost director al Liceului „Gh. Barițiu” din Cluj, dr. Ionel Tanislau, profesor.

Secretar general: dr. Emil Boșca-Mălin, magistrat.

Casier: prof. Aurel Goia.

Membri de onoare: general Corneliu Savu, comandantul garnizoanei Brașov; colonel Dumitru Craiu, prefectul județului Brașov; dr. N. G. V. Gologan, primarul municipiului Brașov; prof. dr. Victor Jinga, rectorul Academiei Comerciale; dr. N. Stinghe, protopopul ortodox al Brașovului; Aurel Ghilea, protopopul unit al Brașovului; dr. N. Căliman, președintele despărțământului „Astra”; ing. Ioan Ionică, președintele Camerei de Comerț; Sabin Cioran, directorul Băncii Naționale; Gh. Soreescu, președintele Casinei Române; Zaharia Bărsan, fost director al Teatrului Național din Cluj; prof. dr. Constantin Lacea, fost rector al Academiei Comerciale; prof. dr. Pavel Roșca, fost

rector al Academiei Comerciale; prof. dr. Gheorghe Moroianu, fost rector al Academiei Comerciale; prof. dr. Ioan Mateiu, fost rector al Academiei Comerciale; dr. Pompiliu Nistor, consilier în Ministerul Sănătății; prof. Ioan Moșoiu, directorul Liceului „Andrei Șaguna”; prof. Atanasie Bălăcescu, directorul Liceului „Ioan Meșotă”; prof. Dragoș Navrea, directorul Liceului Comercial de băieți; d-na Maria Ionescu, directoarea Liceului de fete „Princip. Elena”; d-ra Maria Cârstea, directoarea Liceului Comercial de fete; dr. Ioan Vescan, președintele Asoc. Refugiaților din Ardealul de Nord; dr. Ioan Garoiu, decanul Baroului avocaților din Brașov; dr. N. Curta, medic general; ing. Adam Ogrin, directorul uzinelor „Astra”; ing. Grossu-Viziru, directorul uzinelor IAR; colonel Chirilă Șerbu, directorul uzinelor Rogifer; ing. Brătianu, directorul Fabricii de hârtie Zărnești.

Membri în comitet: dr. Uliu Ștefan, medic primar; dr. Tarquinu Prișcu, medic primar; dr. N. Sglimbea, medic șef al Casei Cercuale; dr. Nistor Popa, prim-președinte al Tribunalului Brașov;

Critica situație alimentară în URSS

Toată lumea știe că Uniunea Sovietelor este o bogată țară agrară, care poate produce, în condițiuni normale, mari excedente în cereale, fructe și oleaginoase.

Germanii au ocupat astăzi dela Leningrad până în Caucazul de Nord o suprafață agrară de peste 50 milioane hectare, cifră în care nu sunt calculate ținuturile baltice și polone. Dat fiind faptul că întreaga suprafață agrară a URSS înainte de războiu era de circa 136 milioane hectare, bolșevicii au pierdut până acum 37%. Pierderea este însă mult mai grea decât iese din aceste cifre globale, fiindcă este vorba de cel mai roditor pământ al URSS. Bilanțul aprovizionării sovietice este grav lovit în privința alimentelor celor mai importante. În suprafață agrară bolșevicii au pierdut: 75% sfeclă de zahăr, 49% cartofi, 40% secară, 29% grâu, 58% floarea soarelui, 43% în, 66% cânepă și 50% soia. Fiind vorba însă, după cum s'a spus mai sus, de pământul cel mai mănos, pierderea cantitativă este în realitate mai mare. Aceste pierderi li corespunde — cu neînsemnate diferențe — câștigul german. Numai recolta de grâu obținută în 1937/38 în teritoriile ocupate se cifra la 13,7 milioane tone, depășind cu 7,4 milioane tone recolta germană din același an (6,3 milioane tone); recolta de secară, de 7 milioane tone, fusese cam 72% din cea germană. Mai important pentru Germania este însă câștigul în oleaginoase, mai ales floarea soarelui, soia și in. El constituie pentru Reich o hotărâtoare ușurare a economiei grăsimilor. Este inutil a mai argumenta asupra acestui fapt.

În rezumat, pe baza cifrelor oficiale exacte de mai sus, se poate trage încheierea că s'a produs o decisivă schimbare în bilanțul alimentar sovietic și german, profund favorabilă pentru Reich.

Doine și strigături hunedorene

Fetelor țuca-v'aș gura,
Nu la toate, ci la una,
La una care-i păluță
Că aia mi-o fost drăguță...

Foaie verde trandafir
Spusu-mi-o moșul Porfir
Că de frica dracului
Și de dorul iubitelui
A rămas alb părul lui...

Culese de Nicolae M. Isac

It.-col. dr. Marian Dumitru, șeful Spitalului Militar; medic maior dr. Pavel Ti-cușan; dr. Constantin Sassu, directorul Arhivelor Statului; dr. Valeriu Negrilă, medic primar; dr. Vasile Dogariu, director de sanatoriu; dr. Virgil Voicu, secretarul general al Primăriei; dr. Cornel Voicu, avocat; dr. Emil Nicoară, directorul Spitalului Mărzescu; dr. Miron Crețu, medic primar; dr. Petre Fildan, avocat; dr. Valeriu Ungureanu, medic primar; dr. Corneliu Cărpinișan, medic primar; dr. Virgil Răduț, medic primar; dr. Gheorghe Medianu, avocat; dr. Ștefan Popovici, șef de serviciu în Primăria orașului; profesor Constantin Iencica; dr. Eugen Dorca, medic primar; dr. Radu Pușcariu, medic; prof. Ion Colan, redactorul „Gazetei Transilvaniei”; dr. Aurel Cojocariu, medic; dr. Aurel Nistor, avocat; dr. Bujor Teculescu, avocat; dr. Ioan Pop, medic primar; părintele Vasile Coman; dr. Valentin Suci, directorul Casei Cercuale; dr. Zeno Rusu, avocat; procuror N. Pinția; dr. Ioan Berariu, medic; dr. Ioan Gologan, avocat; dr. Zevedei Aldeș, avocat; dr. Ieremie Bodeanu, medic; d-na Valeria Căliman, profesoară; d-na dr. Simona Neguș; dr. Stoia.

Din lumea largă

Combaterea tuberculozei a fost asigurată în Reich

Războaiele au fost întotdeauna un prilej pentru răspândirea molimelor, printre care se poate număra și tuberculoza.

Astfel în războiul trecut și în primii 5 ani după încheierea păcii au murit, numai în Germania, secerăți de această nemiliosă boală, 485.000 oameni. Pentru ca această tristă situație să poată fi preîntâmpinată în viitor, Reichul și-a luat de pe acum toate măsurile preventive, care au fost comunicate presei de către conducătorul sănătății Reichului, dr. Conti. Nicio jertfă nu va fi precupețită. Cel atins de tuberculoză va primi, dela primele manifestări ale bolii, cea mai bună îngrijire, până la completa sa însănătoșire, iar familia sa va fi sprijinită de stat.

Ca o dovadă că toate acestea sunt realități, e de ajuns să amintim că activează astăzi în Germania 1300 de ofiții, ce dau consultații în acest sens, cu 1550 de medici și 4870 de infirmiere, 1.710.000 de radioscopii și 240.000 de radiografii au fost făcute până în prezent în aceste instituții. În regiunile primejduite au fost cercetate peste 6 milioane de persoane, astfel că au putut fi stabilite cazuri de îmbolnăvire a chiar aceluia ce încă nu știa nimic de primejdia ce-i așteaptă. În felul acesta poporul german va fi ferit, după războiu, de nefastele urmări ale tuberculozei. (RDV)

Ridicări topografice în Est executate din avion

Căile Ferate germane au nevoie pentru programul de reconstrucție din Est de planuri și hărți asupra liniilor ferate, ca și asupra gărilor și haltelor mici. Pentru a efectua în aceste teritorii imense o astfel de lucrare topografică ar fi necesar un răstimp de săptămâni și luni de zile. Spre simplificare, Căile Ferate Germane au dispus ca ridicările topografice să fie făcute din avion. Aparatul fotografic este montat în partea de jos a avionului, punctele albe de pe pământ sunt bine vizibile din avion și servesc ca bază de reper pe negativele obținute, care dau posibilitatea unei prelucrări cu scara dorită. (RDV).

Câtă forță necesită extragerea unui cuiu

În construcțiile moderne din lemn cuiul joacă și astăzi un rol important, ca mijloc de fixare. De aceea comitetul special pentru problemele lemnului de pe lângă Asociația Inginerilor Germani a întreprins, în ultima vreme, o adevărată anchetă care să stabilească toate problemele relative la tehnica cuiului. Printre altele a fost examinată rezistența pe care o opune un cuiu în momentul în care este scos. După 340 de încercări diferite s'a dovedit că această rezistență depinde de mai mulți factori, și anume: de mărimea capului cuiului, de grosimea și de umiditatea scândurii în care este bătut. S'a constatat că în cazurile când scândura este groasă de 2 cm și cuiule sunt scurte, cu un diametru de 3,1 mm., rezistența ce trebuie învinsă variază între 75 și 150 kg. Cuiule lungi, extrase imediat după ce au fost bătute, opun o rezistență aderentă de 20-23 kg. pe cmp., iar atunci când sunt scoase după două zile se pierde aproximativ 20% din această rezistență. (RDV)

„LETEA“

Prima Societate Română pentru fabricarea de hârtie
Fabrica de Hârtie Zărnești

Medicul NOSTRU

Mizeria fiziologică

de Dr. Valeriu Sînghe

Ne-am obișnuit cu gândul, că omul este cea mai perfectă creațiune a lui Dumnezeu și de aceea suntem profund revoltați și mâhniți în sufletul nostru, când vedem oameni în situații care reprezintă cel mai degradant aspect al vieții omenești. Titlul acestui articol exprimă în mod științific cât se poate de fidel și sugestiv condițiile de viață în care trăesc unii oameni și prin care se situează pe o treaptă inferioară multor ființe din regnul animal.

Mizeria fiziologică nu-i propriu zis o boală; este o noțiune care se încadrează în patologia socială și pe care trebuie s'o considerăm din punct de vedere fiziologic, moral și social.

Definiția acestei noțiuni este lesne de bănuț, este o dramă a vieții omenești, care în perspectiva medicinei se rezumă la o lipsă totală de îngrijire, lipsa celor mai elementare condiții de igienă în ceea ce privește hrana, îmbrăcăminte și igiena corporală a unui om (mizeria), ale cărui organe funcționează normal, cu o fiziologie normală.

Acest fel de viață este apanajul celor care au abuzat de viață, a celor care n'au luat niciodată viața în serios, a celor care toată viața lor au fost superficiali și frivoli, a celor care, lipsiți de sentimentul prevederii, s'au pomenit într-o bună zi singuri, fără nimeni în lumea aceasta mare, fără niciun sprijin, adevărați câni de pripas. Toți aceștia își sfârșesc zilele în mod lamentabil, dezolant, pe sub poduri, prin grajduri, prin gări, sau în cazul cel mai bun tolerați prin vreo casă dărăpănată.

Cu concepția noastră actuală despre viață și imbiaba de legile umanitarismului și ale carității, care ni se trâmbează zilnic prin ziare, prin cărți și pe la toate răspântiile, pătrunde greu în mintea noastră posibilitatea acestor fel de existențe omenești și ne vine greu să receptăm această umanitate suferindă. Totuși evidența faptelor ne trezește la realitate și ne strigă în gura mare adevărul, pentru care nu toți au urechi. Tragicul în existența acestora îl constituie de cele mai multeori neșansa lor de a-și consuma ultimul act al vieții, izolați, epave omenești, necunoscuți de aceia, care poate le-ar întinde o mână de ajutor, sau apoi se 'ntâmplă uneori că-și blastămă zilele în preajma unor oameni cruzi, cu inimă de piatră, fără pic de milă pentru suferințele omenești.

Martor zilnic al suferințelor omenești de tot felul, medicului îi este dat să descopere uneori și pe acești ratați, desmoșteniți ai soartei. Personal încă am cunoscut câteva cazuri, din păcate însă abia după ce cortina căzupe după ultimul act al dramei și când rolul meu s'a limitat doar la verificarea decesului.

Pentru exemplificare și pentru a înțelege și mai bine sensul rândurilor de mai sus, voi relata pe scurt trei cazuri.

Într-o zi am fost chemat într'un cartier periferic al orașului nostru, să

verific un deces. Când am ajuns la fața locului, cu surprindere constat că în loc să mă conducă în casă, mă duce la grajd, unde jos, pe paie, alături de doi cai frumoși, bine hrăniți și îngrijiți, zăcea un om mort, un bărbat în vârstă de vreo 50 ani, cu o barbă respectabilă. Ceea ce m'a surprins la acest mort era aspectul scheletic, îmbrăcăminte ruptă și sumară și murdăria generală. La prima vedere, din ușa grajdului, mi se părea că întreg corpul este presărat cu boabe de orz. Când m'am apropiat mai bine de el, am constatat cu un adevărat sentiment de groază, că orzul nu era orz, ci păduchi, care mișunau cu miile pe el. Mai ales în barba atârnavă păduchii în ciorchini. Mi s'a spus că nu fusese bolnav, dar că a dus o viață amară de vagabond. Concluzia mea a fost că a murit de mizerie fiziologică.

Cu altă ocazie am fost anunțat, că la o adresă a decedat o femeie, rugându-mă să verific decesul. Ducându-mă la adresa indicată, am găsit într'o casă dărăpănată, într'o cameră mizerabilă, cu pereții umezi de ploile care pătrundeau prin acoperișul spart al casei și prin tavan, cu ciuperci pe podele, într'un pat rudimentar, pe o saltea cu paiele putrede, o femeie în vârstă de circa 60 ani, slabă ca un schelet, într'o cămașă ruptă și murdară, murdărită de fecale și urină. Lipsa totală de îngrijire era evidentă. Nu avea pe nimenea și-și trăise viața aceea sinistă, înconjurată de nepăsarea și de lipsa de milă a celor care o cunoșteau. Această femeie murise literalmente de inaniție (foame), și de lipsa totală de igienă. Investigațiile întreprinse nu mi-au permis să descifrez trecutul acestei nenorocite.

În zilele acestea s'a stins în condiții aproape similare o femeie care, deși internată la azil, firea ei vagabondă nu i-a îngăduit să moară omenește în această instituție. A fugit de aici și după ce a mai vagabondat câteva timp ca un câine al nimănui, și a închis tristul capitol al vieții, cerșind adăpost la casa ospitalieră a unui gospodar din Brașov.

Din tragica experiență a acestora să reținem învățătura care se impune. În general e bine ca omul să fie cumpătat în toate ale lui. Să fie stăpânit întotdeauna de un adânc sentiment de prevedere, mai bine să vadă lucrurile negru, să dramatizeze chiar viața, decât să trăiască cu iluzia unei fericiri permanente false.

Să-și asigure fiecare din tinerețe neputințioasele-i bătrânețe, punând zilnic în practică nedesmițitul sfat: „Puneți-vă de o parte bani albi pentru zile negre”. Urmarea acestui sfat ne ferește de rușinea de a figura în registrul de decese al stării civile, purtând drept cauză a morții mizeria fiziologică.

Inapoi la programul lui Șaguna

de Ion Opris

Deschiderea cursurilor Academiei Comerciale din Cluj, stabilită vremelnic la Brașov, s'a făcut zilele trecute cu un fast deosebit și într'o atmosferă plăcută, din care radia clocotitorul patriotism caracteristic Românilor de dincoace de munți. S'au ținut discursuri ocazionale de însemnătate deosebită, asupra căroră presa noastră zilnică a trecut cu prea multă tăcere. Asemenea manifestări de solidaritate națională, în Ardeal mai cu seamă, trebuiesc cunoscute și difuzate prin o cât mai largă publicitate. S'a întâmplat altfel. Și-și păcat. În jurul acestui eveniment, altfel obișnuit, cauza noastră națională putea fi bine servită.

În numele comercianților Români, a spus câteva cuvinte președintele Gremiului brașovean d-l Ioan G. Tiberiu.

Trăind în viața comercială practică, negustorul brașovean a spus următoarele:

„Dacă tinerii noștri Români nu intră cât mai de grabă în viața comercială a Brașovului, să nu ne surprindă faptul că aceasta va trece iar în mâni străine“.

Aceasta-i constatarea negustorului român brașovean Ioan G. Tiberiu, care exprimă un adevăr, o realitate netăgăduită, cunoscută de cei mai mulți care ne găsim în viața economică, comercială și industrială a orașului de sub Tâmpa.

Meseria de comerciant, de negustor, e drept, nu e totdeauna plăcută, dar de sigur tot atât de nobilă și folositoare, ca a oricărui Român intelectual, deci tinerii noștri n'au niciun motiv să se rușineze a deveni comercianți.

Sunt încă multe locuri goale în economia țării, în comerțul brașovean, care așteaptă să fie completate cu elemente românești tinere și destoinice.

Îndrumarea tineretului să se facă în mod practic spre comerț. Să fim pătrunși de adevărul că acela e stăpânul țării, care are în mâinile lui comerțul și industria.

Să ne întoarcem la programul lui Șaguna, spune d-l profesor I. Gărbacea dela Academia Comercială transilvană, în „Fragmente Economice”, adică la „Ridicarea economică a națiunii noastre“.

Căci, „fără un postament economic bun și prosper, adică dinamic, orice construcție culturală științifică, în orice domeniu, nici nu se poate imagina“.

Și mai departe: „Industria și meseriile trebuiesc îmbrățișate și cultivate și la noi, unde acești doi factori însemnați sunt în mâni străine. Să fii un meseriaș bun, harnic, e cinste. Munca lor se plătește bine“.

Ca să revin la Brașov, continuu reproducerea din cartea d lui profesor Gărbacea:

„Nu trebuie de asemenea uitat că la anul 1862 Brașovul comercial și industrial era în mâinile Românilor; din cele circa 120 firme mari comerciale aproape 100 erau în mâinile Românilor“.

Care-i situația astăzi?

Alta, natural. Dar nu-i de loc mai bună.

Aici, în comerț, a fost locul nostru în trecut; aci, în comerț, să fim și de acum încolo.

Hristos și tineretul

Sub acest titlu se va ține la biserica „Sf. Adormire“ din Brașov-Cetate, în fiecare Miercuri seara dela orele 5-6, un ciclu de meditații și conferințe religioase, în postul Crăciunului, pentru tineretul studios din oraș, studențele și studenții Academiei Comerciale și elevii cursului superior dela școlile secundare. Vor fi clipe de reculegere sufletească, de rugăciune și de îndrumare a vieții tineretului nostru pe căile arătate omnirii de Fiul lui Dumnezeu. Meditațiile și conferințele religioase vor fi împreunate cu o slujbă potrivită, după care preoții-catifeși vor îndruma tineretul.

Îată subiectele care se vor desvolta:

1. Tineretul și Biserica.
2. Virtutea în viața tineretului.
3. Credință și îndoială în viața tânărului.
4. Ce aduce Hristos tineretului.
5. Tineri și eroi creștini.
6. Datinile noastre creștinești și datoria tineretului față de ele.

La aceste ore de rugăciune și meditație religioasă sunt chemați și cei în vârstă, dornici să-și lămurească viața în lumina principiilor creștine.

Seria acestor pregătiri spirituale în post se va începe Miercuri în 18 Noembrie la orele 5 d. m. Meditația va rosti-o Păr. V. Coman despre: „Tineretul și Biserica“.

Reviste și ziare ardelenne

Informații, — și chiar mai mult decât atât — dă Vestul din Timișoara (No. 2838 din 11 XI. 1942) despre înființarea Asociației „Prietenii Universității din Cluj-Sibiu“ în capitala Banatului.

cu tip

Gazeta Transilvaniei

Adunarea generală a Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat

CONVOCARE

Membrii Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat sunt convocați în *Adunare generală extraordinară* pe ziua de 29 Noemvrie 1942, orele 11, la București, în Bulevardul Pache Protopopescu No. 30, apartament 5.

ORDINEA DE ZI:

1. Serviciul divin și inaugurarea căminului.
 2. Constituirea adunării și deschiderea ei.
 3. Modificarea articolelor 5, 6, 11, 12, 16, 38, 40, 61, 62 și 63 din statute.
- Dacă în ziua de 29 Noemvrie 1942 adunarea generală extraordinară nu se va putea constitui statutar, ea se va ține cu orice număr de membri, în același loc, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi, în ziua de 6 Dec. 1942.

Membrii Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat sunt convocați în *adunare generală ordinară* pe ziua de 30 Noemvrie 1942, orele 11, la București, în Bulevardul Pache Protopopescu 30, apartament 5.

ORDINEA DE ZI:

1. Constituirea adunării.
2. Raportul conducerii asupra activității din ultimul an.
3. Raportul censorilor.
4. Descărcarea consiliului și a președintelui de gestiunea financiară.
5. Votarea proiectului de buget pe anul 1943.
6. Incadrarea membrilor în conformitate cu modificările aduse statutelor.
7. Primirea de membri noi.
8. Alegerea noilor organe de conducere.
9. Fixarea sediului provizoriu, a cotizațiilor pentru 1943 și a diurnelor de deplasare.
10. Propuneri.

Dacă în ziua de 30 Noemvrie 1942 adunarea generală ordinară nu se va putea constitui statutar, ea se va ține cu orice număr de membri în același loc, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi, în ziua de 7 Decembrie 1942.

Președinte Sindicatului,
Dr. Sebastian Bornemisa

Brașoveni sancționați pentru necamufliarea luminilor

Următorii locuitori din Brașov și județul Brașov au fost condamnați de Curtea Marțială Brașov, pentru nerespectarea dispozițiilor de camuflare:

Amendă și cheltuieli de judecată

1. Simion Câmpeanu. 2. Aiteanu Ioan. 3. Luca Miron. 4. Morariu Nicolae. 5. Kapitan Mihail. 6. Köpe Ioan. 7. Bernad Luți — cu câte 3500 lei. 8. Ing. Micu Ioan 5500 lei. 9. Mărgineanu Valentin 3500 lei. 10. Barta Alexandru 3500 lei. 11. Ing. Mărdărescu Vladimir 5500 lei. 12. Bereș Nicolae 3500 lei. 13. Ghiță C. Ioan 3500 lei. 14. Creangă I. 1500 lei. 15. Schuster Mihail 1500 lei. 16. Matifăleanu Ioan 1500 lei. 17. Gârbacea Ioan 4000 lei. 18. Gheorghe Juța 3500 lei. 19. Beer Siegfried 3500 lei. 20. Altsdter Heinrich 3500 lei. 21. Tartler Samoila 3500 lei. 22. Toth Ana 500 lei. 23. Gaspar Miklos 2500 lei. 24. Aron Iacob 1500 lei. 25. Csukas Ana 1500 lei. 26. Calboreanu Nicolae 3500 lei. 27. Balcă Ioan 3500 lei. 28. Sîpos Ecaterina 2400 lei. 29. Gall Iosif 3500 lei. 30. Borzoș Gheorghe 3500 lei. 31. Bucșa Alexandru 3500 lei. 32. Crăciun

33. Maria Iosif Băgălă. 34. Zorca Gheorghe. 35. Voina Potcoavă. 36. Virginia I. Teposu. 37. Lutea Gheorghe. 38. Știrbu Ioan — cu câte 1500 lei. 39. Mailat Nicolae 1500 lei. 40. Rob Mihail 2500 lei. 41. Iacob Alexandru 1500 lei. 42. Herman Staler 2500 lei. 43. Leucă Achim 1500 lei. 44. Zerovia Gheorghe 600 lei. 45. Paraschiva Mihai S ma 600 lei. 46. Ioan Grigjan 1500 lei. 47. Theil Ernest 4500 lei. 48. Maria Z. Gh. Burguş 600 lei. 49. Maria G. N. Bularca 600 lei. 50. Hügel Petre 6500 lei. 51. Dumitru Pascovici 2500 lei. 52. Nichifor Ciobanu 4500 lei. 53. Tzeidner Rudolf 2500 lei. 54. Sannier Ioan. 55. Kökösy Bela. 56. Irina Mozes. 57. Iulia Berde. 58. Victoria Meret. 59. Bata Nicolae. 60. Teutsch Herman — cu câte 3500 lei. 61. Bartsch Andreiu 600 lei. 62. Pall Andrei 1500 lei. 63. Gheorghe Ana Mareș 1500 lei. 64. Elena Benkő 1500 lei. 65. Gaspar Iosif 3500 lei. 66. Krajsovitz Tiberiu 4500 lei. 67. Gaspar Iosif. 68. Căpățână Vasile. 69. Coșneanu Ioan. 70. Coman Dumitru — cu câte 3500 lei. 71. Buzea Alexe 600 lei. 72. Santa Martin 1500 lei. 73. Csete Coloban 3500 lei.

Importanța economică a fluviului Volga

Prin înaintarea trupelor aliate europene în Stalingrad, importanța economică a celei mai însemnate căi de navigație sovietică, a Volgei, a intrat în primul plan al interesului general. Dintre bunurile transportate în anul 1935 pe căile de navigație ale Uniunii sovietice de circa 47 milioane tone, 35% au revenit fluviului Volga. Cei doi afluenți principali ai fluviului Volga, Kama și Oka, au participat la traficul fluvial al Rusiei cu aproape 9 milioane tone. Prin aceasta se ridică participarea totală a fluviului Volga, cu afluenții, la peste jumătate din întregul trafic fluvial sovietic. Printre produsele transportate petrolul ocupă primul loc. În anul 1935 au fost transportate 7 milioane tone de produse petrolifere și se presupune că această cifră s'a ridicat în ultimii ani. Locul al doilea îl ocupă lemnul, cu peste 6 milioane tone. Deasemenea au fost transportate pe Volga în cantități mari materiale de construcție și cereale.

Ministerul Justiției
Direcțiunea Judiciară

Publicațiune

D. Nicolae I. Taflan născut la 17 Octomvrie 1901, în comuna Șinca Vechi No. 270, Județul Făgăraș, a făcut cerere acestui Minister, de a fi autorizat să schimbe numele său patronimic de Taflan în acela de Stoica spre a se numi „Nicolae Stoica”.

Ministerul publică aceasta conform art. 11 din legea asupra numelui spre știința acelor care ar voi să facă opozițiune în termenul prevăzut de alineatul II al zisului articol.

Primăria comunei Zărnești
Județul Brașov

Nr. 3276/1942.

Publicațiune

În ziua de 1 Decembrie 1942, orele 10, se va vinde prin licitație publică orală, în localul acestei primării,

Ecaterina și Modest Gafenciu, neconsolată fiică și ginere, Romulus fiu, Ana și Brătulescu, soră, precum și numeroși nepoți și rude anunță încetarea din viață a scumpei lor

Maria Prof. Iosif Maxim n. Cloaje

în vârstă de 80 ani.

Inmormântarea a avut loc în ziua de luni 16 Nov. orele 3^{1/2} la Biserica Sf. Nicolae din Prund

Dormi în pace suflet nobil!

Catedre și ore vacante

La Liceul Comercial „A Bârseanu“ Brașov sunt vacante următoarele catedre și ore:

- Științe comerciale 15 ore,
- Româna 7 ore,
- Italiana 8 ore,
- Franceza 6 ore,
- Naturale cu fizico-chimice 14 ore.

Solicitanții vor înainta cererile lor Inspectoratului Școlar Regional, București, Str. Epureanu 18.

INTREPRINDERE INDUSTRIALĂ DIN BRAȘOV
caută

TÂNĂR DESTOINIC

cu cunoștințe comerciale, pentru voiajor. Trebuie să poseadă limba română, germană și eventual maghiară. Este de dorit angajare imediată. A se adresa la redacția ziarului sub „DISPONIBIL”.

TIPOGRAFIA

„ASTRA”

Execută orice tipăritură
sau lucrare de legătorie

Telefon 1102

Aveți încredere într'o întreprindere curată românească.

Atelierele: Str. Lungă No. 1. (în curtea cinematografului „ASTRA”)

Funcționari, Intelectuali! Cu Lei 104.-

Restaurantul Consiliului de Patronaj „VICTORIA” din localul Prefecturii, oferă o masă substanțială și gustoasă la prânz și seara compusă din 3 feluri de mâncări. — Servesc și alte consumații (vin, bere, etc.) Deschis dela ora 12,30-15 și dela 19-22 în fiecare zi.

un vier de rasă nobil german, scos din montă. Prețul de strigare 100 le pe kg.

Garanție de licitație Lei 2000.—

În caz că licitația de sus nu va avea rezultat, se va ține altă licitație în ziua de 12 Decembrie 1942, orele 10, fără altă publicare.

Zărnești, la 12 Noemvrie 1942.

Primar deleg.
Ștefan Terciu

Notar,
Iosif Minea

Anunțarea săniuțelor

Se aduce la cunoștința tuturor proprietarilor de pe raza acestui Municipiu care dețin săniuțe cu 2, 3 și 4 locuri să se prezinte cu ele la Oficiul Chesturei Biroul M.O.N.T. până în ziua de 18 Noemvrie 1942 între orele 8-13 și 17-19.

Cei ce nu se vor prezenta în acest termen, vor suferi rigorile legii.

Informațiuni

Pentru copiii ocrotiți

Dispensarul Policlinic din Brașov aduce la cunoștința familiilor românești de pe teritoriul județelor Brașov și Făgăraș, că Serviciul de ocrotire plasează copiii ocrotiți, dela 2—16 ani la părinți crescători. Familiile de bine, care doresc a lua în creștere copil ocrotiți, vor anunța aceasta la Ambulatorul Policlinic Brașov, Str. Hirscher No. 1 medicului primar Dr. Dorca Eugen, cunoscându-se că pentru întreținerea lor se va plăti:

dela 0—2 ani etate lei	1000 lunar
2—4	900 "
4—7	700 "
7—12	600 "
12—16	400 "
iar pentru îmbrăcăminte se va plăti câte 2000 lei pentru fiecare copil dela	0—4
	3000
	4000
	5000
	4—7
	7—12
	12—16

Conferințe

Institutul de Cultură Italiană în România, secția Brașov, anunță pentru Joi, 19 Noembrie 1942, orele 19, sala „Honerus” concertul sopranei Maria Fiorenza Ciampelli; la pian Miron Șoarec. Invitațiile se pot cere dela Institut, Calea Victoriei 4. Tel. 26-64.

Verificarea sirenelor de alarmă la Brașov

In ziua de 18 Noembrie 1942, între orele 9—14, organele Apărării Passive ale Municipiului și județului Brașov, vor proceda la verificarea, una câte una, a tuturor sirenelor de alarmă, prin sunete scurte de câteva secunde.

După verificarea fiecărei sirene, se va face o verificare a tuturor sirenelor deodată, prin un sunet lung de 1 minut.

Publicul este înștiințat pe această cale să nu se alarmeze din cauza acestor semnale.

Eventuale alarme reale se vor transmite, ca și până acum, prin sunete modulate cu o durată de 1 minut.

Casina Română din Brașov

Convocare

In baza dispozițiilor art. 16 din Statute, membrii Casinei Române din Brașov sunt invitați a lua parte la

Adunarea g-rală extraordinară, care se va ține Sâmbătă, 28 Noembrie 1942, orele 17, în localul Casinei Române din Brașov, Piața Libertății Nr. 27 cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
 2. Citirea și aprobarea proiectului pentru statutele nouă ale Casinei.
 3. Alegerea a 2 membri, care să facă formalitățile legale pentru înregistrarea statutelor la Tribunal.
 4. Inchiderea adunării.
- In cazul că la data de mai sus nu se va întruni numărul cerut de art. 15, alin. 4 din statute, adunarea se amână pe ziua de 3 Decembrie 1942 orele 17, cu ordinea de zi de mai sus și se va ține cu orice număr de membri prezenți.

Drept de vot în adunarea generală extraordinară vor avea numai membrii care sunt la curent cu plata taxelor de membru.

Brașov, la 15 Noembrie 1942.

Președinte: Gheorghe Sorescu. Secretar: M. Boeriu.

Cronica Războiului

Presă Filandeză și Transilvania

Nu e prea multă vreme de când Brașovul a primit, cu multă căldură, pe delegații scrisului cotidian finlandez, pe cele mai reprezentative figuri ale presei statului nordic. Primirea lor și punerea în contact cu toate aspectele acestui colț de țară s'a făcut cu același ceremonial de care s'au bucurat și alți reprezentanți ai țării prietene. Am întâlnit aceiași emisari ai spiritului european nemuritor, dar ceea ce ne-a impresionat în deosebi au fost profundele cunoștințe ale oaspeților despre istoria și idealurile noastre, despre durerile și nădejile noastre. Am avut impresia că nu stăm de vorbă cu niște prieteni veniți din depărtate străinătăți, ci cu niște frați, reînțorși de departe la vatra de mult părăsită. Chiar dacă n'ar fi fost amănuntul cu veteranii finlandezi, care și azi mai poartă pe piepturi medalia „Trecerii Dunării”, acordată de Domnitorul Carol, drept răsplată pentru aportul lor în războiul nostru pentru Independență, încă i-am fi îmbrățișat cu multă căldură.

Și astăzi, iată, ne vine din înghetatul Nord, mesagiul unei profunde prietenii, printr'un călduros articol publicat de către doctorul Thesloef, redactorul șef al ziarului „Hufvudstadsbladet”. Un mesaj care ne spune că reînnoirea sentimentelor de prietenie dintre noi și Finlandezi n'a fost de prisos. Publicând acest articol, cu titlul „Cuvântul de ordine în România este: Înainte!”, autorul, care a fost oaspele nostru, se ocupă și de mereu actuala problemă a Transilvaniei.

După ce descrie cu multă căldură impresiile sale din această călătorie, d. Tehsloef subliniază eforturile făcute de către Mareșalul Antonescu pentru redresarea țării.

Redând impresiile culese din conversațiile avute asupra Transilvaniei, ziaristul finlandez scrie, între altele:

Situația pe fronturi

Nolle conditii ale razboiului din Mediterana

Deplasarea centrului de gravitate al războiului în spațiul mediteranian, nu însemnează trecerea pe un plan secundar al spațiului oriental european. Unii au crezut că Germania va fi nevoită să retragă o parte din forțele sale de pe frontul oriental, în Franța, spre a putea face față noii situații.

Din Berlin s'a anunțat că nicio unitate n'a fost deplasată de pe frontul oriental spre Vest, deoarece existau forțe mai dinainte pregătite și suficiente în zona occidentală a continentului european, care să îndeplinească acțiunile prevăzute în planul de operații. Așa se explică faptul că imediat după începerea debarcării și a operațiilor o-

„Transilvania are o importanță capitală pentru România, mai ales prin faptul că de doi ani, un milion și jumătate de Români au căzut sub dominația maghiară. Iată rana care sângerează inima națiunii române, rana care nu este de loc vindecată. De aceea, în ziua când războiul contra Rusiei sovietice se va veni biruința, cu siguranță că această situație va trebui să fie revizuită.

„Această problemă constituie partea a doua a politicii românești. Cei un milion și jumătate de Români vor trebui să fie redați, prin orice mijloace, patriei lor străbune.

„Problema Transilvaniei — adaogă d-l Thesloef — este chestiunea de inimă pentru fiecare Român. Carpații și Transilvania au fost de secole căminul poporului românesc, într'o vreme când țara era invadată de barbari. In cele mai grele timpuri, Transilvania a constituit izvorul de putere pentru existența țării românești.

„Presă Românească este foarte moderată și din partea noastră — spune în încheiere ziaristul finlandez — găsim că nu este momentul de a discuta această chestiune delicată. Sperăm însă că ea va fi rezolvată până la urmă pe cale pacifică.”

Reținem concluziile distinsului gazetar și ne bucură să constatăm sinceritatea cu care își exprimă nu numai impresiile, dar și convingerile despre spiritul național românesc.

Articolul apărut în presa finlandeză ne face să înțelegem că astăzi, ca întotdeauna, amicii Finlandei pot conta pe obiectivitatea cea mai deplină a exponenților statului nordic. Același articol ne spune, că prietenia română-finlandeză depășește tiparele convenționale, câștigând în profunzime.

Intensive anglo-americane în Africa de Nord franceză, s'a hotărât deplasarea unor forțe importante germane din Franța de Nord și Centrală în cea de Sud, spre a ocupa, în colaborare cu cele italiene, întreaga zonă mediteraniană de Sud și insula Corsica. Trecerea acestor trupe prin teritoriul liber al Franței, s'a făcut fără incidente. Nu se cunoaște care este situația flotei franceze staționată în baza ei dela Toulon. Majoritatea unităților navale franceze sunt la Toulon, iar celelalte au fost surprinse de evenimente în diferite porturi ale Africii.

O telegramă recentă anunță că toate punctele de importanță strategică situate pe coasta mediterană a Franței de Sud, se află acum sub ocrotirea armelor germane și italiene. Trecerea prin Franța neocupată s'a făcut fără niciun incident și chiar mai repede decât se prevăzuse. Pretutindeni vieța comercială își urmează cursul!

de **Mardare Mateescu**

Mare victorie aero-navală a Axei în Mediterană

In cursul bătăliei date împotriva forțelor inamice care operează pe coasta Africii de Nord franceze, aviația și marina italiană și germană au obținut de pe acum mari succese.

Au fost scufundate, în mod sigur, 14 vase de transport cu o deplasare totală de 102.000 tone. Un mare vas petrolifer de aproximativ 10.000 tone a fost torpilat și incendiat; alte 7 vase comerciale cu o deplasare totală de 71.000 tone au fost atât de grav avariate, încât pierderea lor poate fi socotită sigură.

Dintre vasele de război au fost scufundate, în picaș, trei crucișătoare și patru contra torpiloare și vedete. Pe de altă parte au fost atinse și avariate: un cuirasat, trei vase purtătoare de avioane, dintre care unul extrem de grav, 14 crucișătoare și 7 contratorpiloare și vedete.

Bătălia continuă.

Acțiuni victorioase germano-române în Caucaz

In ultimele zile, trupele germane și române au respins în regiunea Caucazului violente atacuri inamice. In regiunea Stalingradului de asemenea au fost respinse contra-atacuri inamice. Forțele armatei aeriene au sprijinit cu eficacitate luptele, atacând pozițiile de artilerie și câmpurile de aviație ale sovieticilor, la Est de Volga.

Poziții de campanie și concentrații inamice au fost atacate în picaș și în sboruri dela mică înălțime, pe Donul inferior. Prin acțiuni ale trupelor de șoc, adăposturi betonate și puncte de luptă ale inamicului au fost distruse, fiind făcuți prizonieri și luându-se pradă.

Atacurile locale sovietice, în regiunea Volchovului și lacului Ilmen, s'au prăbșit în fața apărării germane. Gări și trenuri inamice au fost atinse în mod grav, atât ziua cât și noaptea, de către escadrile de avioane de luptă și de bombardament în picaș.

Situația în Cirenaica

In Africa de Nord, în regiunea Cirenaica, trupele germano-italiene au opus o aprigă rezistență atacurilor inamice.

In lupta împotriva forțelor de debarcare anglo-americane, în Africa de Nord, submarine germane au scufundat vasul de transport „Wainwright Castle” de 20.107 tone, precum și un cargobot de 6.000 tone. In afară de aceasta, au mai fost atinse de torpile și alte patru vase de transport.

In regiunea Bougie, un câmp de aviație, precum și portul, au fost atacate cu eficacitate și două mari vase de transport încărcate au fost avariate cu bombe în fața portului Bougie.

Bilanțul pierderilor inamice pe frontul african se ridică la 89 vase cu un tonaj total de 500.000 tone.

Redactor responsabil
ION COLAN